

Kære Fjerkræproducent,

September går på held, og det giver lidt mere tid til komme til Temadag og høre om hvordan du kan håndtere fosfor-klemmen for din ejendom. Se programmet i dette Nyhedsbrev.

Tag godt imod Toke

Fjerkræteamet er blevet udvidet med en ny slagtekyllingekonsulent, Toke Munk Schou, der er 32 år og uddannet indenfor agrobiologi med speciale i adfærd og stressbiologi inden for husdyr. Toke skal arbejde med slagtekyllinger, og deltage i vores forsøgs- og formidlingsarbejde, ligesom Maja gjorde det, indtil hun gik på barsel. Toke har netop indleveret en Ph.d. afhandling om nye management metoder til forbedring af dyrenes velfærd og reproduktion hos mink. I den forbindelse har han udført flere forsøg på Forskningscenter Foulum.

Rigtig god læselyst 😊

Faglige nyheder

Type 2 korrektion for fjerkræ, N og P - Niels Finn Johansen

Vejledning om type 2 korrektion for konsumæg og slagtekyllinger er klar, men mangler godkendelse fra LBST. Vejledningerne er derfor ikke offentliggjort endnu, men hvis du har akut brug for en vejledning, så kontakt [Niels Finn Johansen](#) eller [Jette Søholm Petersen](#), så sender vi dig en foreløbig version. Du kan også blive klogere vedr. Type 2 korrektioner, ved at deltage i TEMA-dagen om fosforlofter d. 10. oktober på SEGES.

SEGES inviterer til Temamøde om:

Håndtering af fosforloft for fjerkræproducenter

Onsdag d. 10. oktober 2018 fra kl. 10 – 13

Hos SEGES i Skejby,

Agro Food Park 15, 8200 Århus N

Fjerkræproducenter og rådgivere inviteres til at se og prøve konkrete værktøjer, som kan tages i brug for at tilpasse sig fosforreguleringen, og høre om de nye teknologier, der er på vej i nærmeste fremtid til at løse op for fosforklemmen.

Program

Kl. 09.30 – Ankomst + en bid formiddagsbrød

Kl. 10.00 – Velkomst og kort rids af fjerkræbranchens arbejde med fosforregulering v. Martin Hjort Jensen, Formand for L&F Fjerkræ

Kl. 10.15 – Sådan påvirker den nye fosforregulering planteavlen og gødningsregnskabet v. Martin Nørregård Hansen, SEGES

Kl. 10.45 – Fosforlofter for fjerkræproducenter – normtal v. Henrik Bang Jensen, Landbrug & Fødevarer

Kl. 11.10 – Kort pause

Kl. 11.30 – Type 2 korrektioner for fjerkræ v. Jette Søholm Petersen, SEGES

Kl. 12.00 – Hvordan kan fjerkræproducenten mindske sin fosforklemme ?
Fodringsmæssige tiltag, Sædskifte i marken, Samarbejde med andre landmænd, Biogas, Betydningen for bedriftens økonomi v. Niels Finn Johansen, SEGES

Kl. 12.30 – Afrunding

Kl. 12.45 – Frokost sandwich

Kl. 13.00 – Tak for i dag 😊

Det er gratis at deltage – men, af hensyn til forplejning, bedes du tilmelde dig på mail:

jtp@seges.dk eller tlf. 21717715 senest mandag d. 8. oktober 2018

Sammendrag fra E-kontrollen - Charlotte Frantzen Bjerg og Niels Finn Johansen

E-kontrollen for konsumæg er et unikt redskab til at illustrere og holde styr på data fra det enkelte hold høner. I uddata fra E-kontrollen kan man sammenligne sin egen produktivitet med normtal, man kan se hvornår noget evt. er gået galt, og i det hele taget bruge E-kontrollen til at optimere sin produktion. E-kontrolsystemet indeholder desuden en anonymiseret oversigt over afsluttede hold indenfor de sidste par år. Her har man mulighed for at sammenligne egne resultater med andre producenters resultater. Man kan også sammenligne produktionsresultater opgjort efter høneafstamning, ægpakkeri, driftsgren eller foderleverandør. Senest er der oprettet en "hitliste" hvor produktionsresultater fra det bedste hold fra hver af de fire driftsformer (bur, skrab, frilands og økologiske høner) er angivet.

Eksempel på sammendrag fra afsluttede hold er angivet i tabel 1.

Tabel 1. Gennemsnitsproduktivitet ved 392 dage (til 76 uger) opgjort efter driftsgren ud fra afsluttede hold i E-kontrollen juni 2016 – september 2018.

Driftsform	Skalfarve	% døde	Ægvægt g/stk.	Stk. æg pr. indsat	Æg. Pct. gns. for periode	Aff. Pct.	Kg æg/ indsat	Foder, g/stk. æg	Foder, kg/kg
Skrab	Brun	16,6	63,1	325	87,3	7,8	20,4	142	2,27
Skrab	Hvid	8,0	62,6	352	92,2	6,5	22,0	132	2,10
Friland	Hvid	15,3	62,1	338	91,1	5,9	21,1	143	2,28
Økologisk	Brun	11,5	61,9	325	87,2	5,1	20,1	134	2,16
Økologisk	Hvid	9,0	60,7	351	92,2	4,6	21,4	137	2,25
Beriget bur	Hvid	7,3	62,8	363	94,2	15,6*	22,7	122	1,94

*denne høje affaldsprocent i burproduktionen skyldes, at én af de deltagende burproducenter har leveret sine æg direkte til ægproduktfabrik. Sådanne æg registreres i E-kontrollen som affaldsæg.

Sammendrag som dette skal naturligvis behandles med omtanke. Selvom data er samlet over en relativt lang periode, så er det for nogle af produktionsformerne (Skrab Brun + Økologisk Brun) ret få hold der ligger til grund, hvor tilfældigheder kan spille meget ind på resultaterne.

Hvis man alligevel skal tolke lidt på de i tabel 1 angivne resultater, så kunne det være

- Burproduktion vinder stadig på produktiviteten
- Men den alternative produktion vinder stærkt ind på burproduktionen i den sammenhæng
- Økologisk ægproduktion er nu på højde med de andre alternative produktionsformer, når det gælder ægproduktion og forbrug af foder pr stk. og kg æg. Dødeligheden i økologisk produktion er nu også på linje med de øvrige produktionsformer.

Nyt fra alarmmodellerne – trædepudescoren stiger - Jette Søholm Petersen

Trædepudescoren har været stigende i de seneste 3 uger. Stigningen sker fra et meget lavt landsgennemsnit til et lidt højere niveau – som dog ikke er kritisk i forhold til lovgivningen.

Noget af forklaringen kan ligge i årstiden, og den kendsgerning at tørken er forbi. Derudover ser det ud til, at der er nogle foderfirmaer, hvor trædepudescoren er steget mere end for andre foderfirmaer. Alarmfølgegruppen er orienteret, og vi følger situationen tæt.

Dødeligheden er faldet lidt igen.

Kontrolstatistik økologiske jordbrugsbedrifter – Birgit Ingvorsen

Landbrugsstyrelsen har netop udsendt opgørelsen over de overtrædelser, der er registreret på de økologiske bedrifter i årene 2014-2017. Der er opgørelse for både autorisationskontrollen, som er første besøg inden bedriften får et autorisationsnummer, årlige (anmeldte) kontroller og supplerende kontroller, der er en ny betegnelse for uanmeldte stikprøvekontroller eller kontrolkampagner.

Opgørelsen viser, at der findes flest overtrædelser direkte relateret til produktionsgrenen hos fjerkræproducenter i forhold til svine- og kvægproducenter.

Tabel 4.8 i kontrolstatistikken er en opgørelse af kontrolsager, hvor regler vedrørende økologisk fjerkræproduktion er overtrådt (Fejl-fjerkræ) hos fjerkræ i kontrolår 2017. Et uddrag af tabel 4.8 vises herunder.

Kontroltype	Fejl-fjerkræ pct.	Total antal kontrolsager
Årlig kontrol	46,4	69
Supplerende kontrol	50,0	28
Samlet	47,4	97

De hyppigste overtrædelser fundet hos fjerkræ i 2017, som fremgår af tabel 6.28 i kontrolstatistikken, er:

- 1) Flokstørrelsen er for stor (inkl. ikke-godkendte skillevægge mellem flokke)
- 2) Ikke tilfredsstillende velfærd på grund af for mange meget pillede fugle
- 3) Utilstrækkeligt dagslys
- 4) For få ind- og udgangshuller
- 5) Arealkravene er ikke overholdt
- 6) Opstaldning under uhygiejniske forhold
- 7) Ikke daglig adgang til grovfoder
- 8) Ikke tilstrækkelig vegetation, flyverskjul, skygge, ly og læ m.m.
- 9) Strømførende tråde m.v. i stald

Se hele kontrolstatistikken [her](#). Læs også kommentarer til kontrolstatistikken fra økologiformand hos Landbrug & Fødevarer, Hans Erik Jørgensen [her](#).

Breve om økologikontrol i Tast selv-service – Birgit Ingvorsen

Fremover vil kontrolrapporter, høringsbreve og andre breve om økologi komme elektronisk i Tast selv-service i stedet for at blive sendt med alm. post. Har du et CVR-nr. vil brevene om økologikontrol f.eks. svar på ansøgninger eller dispensationer dog ikke ligge samme sted som andre breve fra Landbrugsstyrelsen – men skal findes under bedriftens P-nummer. "Afdelingen" med P-nr. aktiveres først, når der kommer et brev om økologikontrol. Vær også opmærksom på, at din konsulent ikke har fuldmagt til dit P-nr. selvom han/hun har fuldmagt til dit CVR-nr. i Tast selv, så der skal gives en ny fuldmagt, hvis konsulenten skal kunne se brevene.

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Vi kan se at du har sager på nedenstående afdelinger.
Du bedes vælge hvilken af dine afdelinger du vil logges på

Søg på P-nummer eller

P-nummer ↑	Virksomhedsnavn	
	Den økologiske bedrift	<input type="button" value="Vælg"/>
1234567891	Den økologiske bedrift	<input type="button" value="Vælg"/>

Hvis du ønsker at ansøge i andre afdelinger, tryk på knappen til højre

Er du ikke momsregistreret, vil al din post fra Landbrugsstyrelsen komme i den postkasse, der er tilknyttet dit CPR-nummer – som så ikke kræver, at du giver en ny fuldmagt til din konsulent.

Åbent Landbrug – Niels Finn Johansen

Søndag d. 16 september 2018 var der Åbent Landbrug hos Månsson og 52 landbrugsbedrifter. Hos Månsson var det en oplevelse at se de mange forskelligartede indslag og arrangementer lige fra økologiske høner, scrambled eggs på 15 sekunder, grøntsager, friserheste, fåreklipping og meget mere og imponerende ca. 4.500 gæster. Hvis du vil vide lidt mere om arrangementet, så læs næste nummer (Oktober) af bladet Dansk Erhvervs Fjerkræ.

Besøgende kunne betragte hønerne i udearealet. Citat: "OJ, der er mange, mindst en million"

Fjerkræ ansøgninger til 2019 – Niels Finn Johansen og Jette Søholm Petersen

SEGES Fjerkræteam har arbejdet på forskellige ansøgninger, til projekter i 2019. Vi er hovedansøgere, men også samarbejdspartnere i en række spændende ansøgninger, med spændende samarbejdspartnere. Nedenfor kan du læse om flere af de projekter vi søger midler til:

1) 2-formålsracer v. Niels Finn Petersen

SEGES fjerkræteam har søgt midler i Fonden for økologisk landbrug til gennemførelse af et projekt, der skal belyse mulighederne for, ved anvendelse af såkaldte to-formålsracer, at udvikle et koncept for samtidig produktion af både økologisk fjerkrækød og økologiske æg, således at det undgås at aflive daggamle hanekyllinger. Tre mindre økologiske fjerkræproducenter med egen afsætning har allerede meldt sig som værter for de praktiske afprøvninger, herunder også markedsføringsdelen. Herudover har 2 københavnske ejere af gourmet restauranter meldt sig som ressource personer vedr. udvikling af retter/opskrifter hvori æg og kød fra disse to-formålsracer indgår. Hvis projektet imødekommes, skal det udføres i 2019 og 2020.

2) Bedre velfærd hos økologiske slagtekyllinger v. Jette Søholm Petersen. Projektet søges i Økologifonden og formålet er at sikre og synliggøre økokyllingens høje dyrevelfærd og produktionens bæredygtighed, således at produktionen af økologiske slagtekyllinger bliver styrket, og endnu flere landmænd får mulighed for at etablere økologisk kyllingeproduktion. Projektarbejdet er opdelt i fire arbejdsplaner. Der leveres: Praktisk guide til optimering af økokyllingers miljøberigelse ved at anvende grovfoder og udearealer samt en økokyllinge trædepude- og fjerpilningsnøgle. Effekterne af projektet er en økokyllingeproduktion, der er stærkere og mere robust, og som leverer økokyllinger med synlig, høj dyrevelfærd og bæredygtighed. Dette vil styrke økologisk husdyrproduktion.

3) **ORWELL v. Niels Finn Johansen og Jette Søholm Petersen** projektet er en stor EU ansøgning, som SEGES deltager i sammen med Aarhus Universitet og 22 andre partnere fra Holland, Frankrig, Tyskland, Schweiz, Spanien, Belgien og Polen. Formålet er at forbedre velfærden i økologisk husdyrproduktion dvs. æglæggende høner, slagtekyllinger, køer, slagtesvin og geder. Ansøgningen indeholder 5 arbejdsplaner, der fokuserer på genetisk baggrund og rugning, Tidlig opvækstperiode, Senere vækstperiode, Nye forbrugerdrevne forretningsmodeller, og Kommunikation + implementering af nye managementmetoder. Hvis projektet opnår bevilling, vil det strække sig over 4 år, og involvere både landmænd og virksomheder.

Kalenderen

Lovpligtigt kursus om hold af slagtekyllinger

Næste kursusdag bliver onsdag d. 10. april 2019. På grund af for få tilmeldinger, har vi valgt at udskyde kurset fra d. 14. november 2018 til onsdag d. 10. april 2019. Kurset afholdes hos SEGES i Agro Food Park. Der kommer flere oplysninger i de kommende numre af FjerkræNyt.

Med ønske om en god weekend, de bedste hilsner fra SEGES Fjerkræteam

[Jette Søholm Petersen](#), [Niels Finn Johansen](#) og [Toke Munk Schou](#)

Du må gerne dele mailen med kolleger, chef eller andre interesserede! Hvis nogen af dem ønsker at komme med på maillisten, så kontakt tomu@seges.dk. Hvis du ikke ønsker at modtage FjerkræNyt, kan du framelde den ved at sende en mail til tomu@seges.dk. Du kan læse mere om SEGES og L&F's persondatapolitik [her](#).

Kontaktinformationer:

Jette Søholm Petersen: E jtp@seges.dk og T 21717715, Niels Finn Johansen: E nfj@seges.dk og T 21717768